

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 023411 19 Увп
Бања Лука, 18.3.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, Смиљане Мрше и Страхине Ђурковића као чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Синдиката ... Универзитета у Б., заступаног по предсједнику синдиката др. Д. Д. из Б., а овај по пуномоћнику Ђ. Д., адвокату из Б., (у даљем тексту: тужилац), против туженог Министарства ..., сада Министарства ..., ради недоношења рјешења по жалби, одлучујући о захтјеву туженог, за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023411 18 У од 11.7.2019. године, у сједници вијећа одржаној 18.3.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023411 18 У од 11.7.2019. године се укида и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

О трошковима поступка одлучиће Окружни суд у Бањалуци.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу 1. изреке, уважена је тужба и наложено Министарству ... Р. С. да у року од 30 дана од дана пријема пресуде донесе одлуку по жалби тужиоца, изјављене дана 5.3.2018. године. Ставом 2. изреке пресуде је обавезан тужени да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 750,00 КМ које је дужан платити у року од 30 дана од дана пријема пресуде, под пријетњом принудног извршења. Ставом 3. изреке пресуде је одбијен захтјев заинтересованог лица Универзитет Б., за надокнаду трошкова спора.

Из образложења побијане пресуде произлази да су испуњени процесни услови из члана 17. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), јер да је тужилац поднио дана 29.1.2018. године просвјетној инспекцији захтјев за поништење одлуке Наставно-умјетничког вијећа Академије ... Универзитета у Б. и рјешења ректора Универзитета о именовану проф. др. С. Д. за декана Академије ..., а жалбу да је поднио дана 5.3.2018. године, да одлука по жалби није донесена ни након поновљеног тражења од 25.7.2018. године, што да је доказано наведеним поднесцима и потврдама о пријему препоручене пошिल्ке на пошти Б. .

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због повреде закона и повреде правила

поступка која је од утицаја на рјешење ствари. Истиче да су послови високог образовања који су били у надлежности Министарства ..., пренесени у надлежност Министарства ... Р. С., Законом о Републичкој управи („Службени гласник РС“ број 115/18), који је ступио на снагу 8 дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“; да тужилац није имао својство странке у поступку инспекцијског надзора у смислу члана 43. Закона о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник РС“ број 74/10 – 44/16); да је на основу преставке тужиоца просвјетни инспектор извршио инспекцијски преглед над радом Академије ... Универзитета у Б., а у вези избора декана проф. др. С. Д., и тим инспекцијским прегледом да нису утврђене неправилности нити повреде закона у процедури именовања декана (записник број 24.120/616-266-29-1/18 од 24.4.2018. године). У конкретном случају жалба се могла поднијети само у случају да је просвјетни инспектор био дужан донијети рјешење, а да исто није донио, јер наведеним записником нису утврђене неправилности и инспектор није ни могао донијети рјешење којим би субјекту контроле налагао отклањање недостатака. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако што ће се тужба одбити као неоснована.

У одговору на захтјев тужилац је истакао да је побијана пресуда правилна и законита јер је суд утврдио све релевантне чињенице и околности. Предложио је да се захтјев одбије те да му се надокнаде трошкови састава одговора на захтјев у износу од 1.316,12 КМ.

У одговору на захтјев Универзитет у Б. је истакао да тужилац није активно легитимисан за покретање предметног управног спора у смислу члана 2. став 1. ЗУС, јер рјешењима чије поништење тражи није повријеђено било какво право или непосредан лични интерес тужиоца. Надаље, затражио је мишљење и изјашњење Синдиката ... као кровног и јединог репрезентативног синдиката на нивоу гране, у вези са постојањем и репрезентативношћу тужиоца, па је достављено изјашњење број ... од 22.3.2018. године да тужилац нема утврђену репрезентативност и није репрезентативан, а Министарство ... је доставило изјашњење број ... од 5.4.2018. године из којег произлази да се тужилац обратио Одбору за утврђивање репрезентативности код свог послодавца – Универзитета у Б., те да је због процесних недостатака на страни подносиоца захтјева тај поступак обустављен. Додаје да из записника просвјетног инспектора од 24.4.2018. године, произлази да Наставно-умјетничко вијеће Академије Универзитета у Б. и приликом усвајања приједлога одлуке о именовању проф. др. С. Д. за декана Академије ... било правилно и законито конституисано, да је за приједлог одлуке гласао довољан број чланова вијећа, те да је ректор донио законито рјешење о именовању проф. др. С. Д. за декана Академија У том смислу да је захтјев тужиоца и неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговоре на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе члана 39. ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Правилно тужени истиче у захтјеву да у вријеме доношења побијане пресуде тужени орган није било Министарство ..., већ Министарство ... Р. С., јер су након ступања на снагу Закона о републичкој управи послови високог образовања пренесени на то министарство. У том смислу суд је у уводном дијелу и ставу 1. изреке пресуде погрешно означио назив туженог органа.

Према члану 17. став 3. ЗУС, ако првостепени орган против чијег акта има мјеста жалби није у року од 60 дана или у посебном пропису одређеном краћем року донио рјешење по захтјеву, странка има право да поднесе жалбу другостепеном органу. Против рјешења другостепеног органа странка може покренути управни спор, а може га под условима из става 1. овог члана покренути и ако овај орган не донесе рјешење.

У конкретном случају тужилац у поступку инспекцијског надзора није странка, како произлази из члана 43. Закона о инспекцијама у Републици Српској а у вези са чланом 38. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/0, 50/10 и 66/18), јер није одлучивано о праву, обавези или правном интересу његовог члана. Он има право да се обавијести о исходу тог поступка, али нема овлашћење да поднесе жалбу односно тужбу у управном спору јер он нема непосредан правни интерес да указује на евентуалне незаконитости у поступку именована декана у којем његови чланови нису били кандидати за ту функцију.

Тужилац је у жалби због непоступања првостепеног органа истакао да има правни интерес „за поступање у овом предмету јер С. Д. у улози декана Академије ... Универзитета у Б. прогони чланове Синдиката“ а нарочито предсједника синдиката јер да је распоређен са радног мјеста секретар Академије умјетности на радно мјесто виши стручни сарадник за послове набавке у Ректорату. Овај интерес је посредан и није у узрочној вези са именовањем декана а распоређивање предсједника синдиката на друго радно мјесто није предмет овог инспекцијског надзора.

Тужени је констатовао да је просвјетни инспектор извршио инспекцијски преглед и да није нашао неправилности и незаконитости у поступку предлагања и именовања проф. др. С. Д. за декана Академије. Самим тим он није био у обавези да донесе рјешење, а пропуст да се тужилац као подносилац иницијативе за инспекцијски преглед обавијести о исходу тог поступка му не даје право да поднесе тужбу ради недоношења рјешења по захтјеву и по жалби.

Слиједом наведеном, тужилац нема овлашћење за подношење жалбе у управном поступку и тужбе у управном спору. То овлашћење би имао само у случају да се рјешавало о његовим правима, обавезама или непосредном личном интересу заснованом на закону, што у конкретном није случај. У таквој процесној ситуацији нижестепени суд је тужбу требао одбацити као поднесену од неовлашћеног лица примјеном одредбе члана 22. тачка 1. ЗУС.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди је због повреде правила поступка остварен разлог из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог уважава и побијана пресуда укида на основу члана 40. став 1. и 3. ЗУС и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић